

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

Číslo: 1

6. ledna 2013

Cena: 8 Kč

O OSUDECH CHRÁMU SVATÉHO MIKULÁŠE A JEHO ZVONŮ

Chrám sv. Mikuláše byl postaven v letech 1732 – 1737 stavitelem Kiliánem Ignácem Dientzenhoferem. Vysvěcen byl v roce 1737 a do zrušení kláštera staroměstských benediktinů Josefem II. v roce 1785 sloužil k bohoslužebným účelům. Po prodeji klášterních budov v roce 1789 kostel získal pražský magistrát, který jej využíval k uložení obilí a jako sklad nábytku.

V letech 1788 a 1789 chrám sv. Mikuláše přišel o zvony, které byly přemístěny do jiných kostelů. Zvon z roku 1498, který byl ulit v dílně Bartoloměje v Praze na Novém Městě, měl průměr 116 cm, výšku 95 cm a hmotnost 24 centnýřů (1488 kg), byl přemístěn do zvonice u kostela Všech svatých v Hřešihlavech (okr. Rokycany), kde je dodnes. Zvon z roku 1516 od Jana Kasteláka měl průměr 75 cm a výšku 63 cm; byl přemístěn do Lahovic v Rokycan. Zvon z roku 1553 z dílny Brikciho v Praze na Novém Městě měl průměr 80 cm, výšku 68 cm a hmotnost 10 centnýřů (620 kg); byl přemístěn do kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech (okr. Klatovy) a později do kostela sv. Jana Nepomuckého v Chříči (okr. Plzeň – sever). Pravděpodobně byl rekvírován v I. světové válce. Zvon z roku 1533, ulitý v dílně Bartoloměje v Praze na Novém Městě, průměr 80 cm a výška 70 cm, byl přemístěn do zvonice u kostela Všech svatých v Hřešihlavech (okr. Rokycany), kde je dodnes.

Až v roce 1865 byl kostel vyklizen a upraven na koncertní sál. Pražský magistrát chrám v roce 1871 pronajal pravoslavné církvi, která do věži nechala zavěsit celkem sedm zvonů po východním způsobu napevno k trámům a zvonilo se pouze pohybem srdce. Nápis na zvonech byly v cyrilici. Všechny zvony byly vyrobeny roku 1871 Dimitrijem Nikolajevičem Samginem v Moskvě. Největší zvon měl průměr 173 cm, výšku 138 cm, výšku koruny 18 cm a hmotnost

2755,52 kg. Na zvonu byly reliéfy sv. Petra Metropolitu, sv. Alexeje Metropolitu, Nanebevzetí Panny Marie a dvě medaile, nad kterými byly nápisy: *Za manufakturní výstavu roku 1865, všeruská manufakturní výstava 1870.*

Ulít v závodě čestného měštana Dimitria Nikolajeviče Samgina v Moskvě. Druhý zvon měl průměr 135 cm, výšku 101,5 cm, výšku koruny 17 cm, hmotnost 1345,20 kg a reliéf sv. Dvojitohodného Sergeje. Nápis na zvonu: *Pravoslavnému kostelu v Praze, dar od Moskvy roku 1871.*

Třetí zvon měl průměr 106 cm, výšku 84,5 cm, hmotnost 667,48 kg a reliéf Krista. Nápis na zvonu: *Pravoslavnému kostelu v Praze od Moskvy roku 1870.*

Čtvrtý zvon měl průměr 66,5 cm, výšku 51 cm a hmotnost 167,89 kg. Nápis na zvonu: *Ulít v závodě čestného měštana Dimitrija Nikolajeviče Samgina v Moskvě.*

Pátý zvon měl průměr 51,5 cm a výšku 40,5 cm. Nápis na zvonu byl stejný jako u čtvrtého zvonu.

Šestý zvon měl průměr 39 cm, výšku 34 cm a hmotnost 41,76 kg. Nápis na zvonu byl stejný jako u čtvrtého a pátého zvonu.

Sedmý zvon měl průměr 30 cm a hmotnost asi 30 kg.

Všech sedm zvonů bylo rekvírováno za I. světové války v roce 1916 pro válečné účely. Téměř 100 let chrám sv. Mikuláše nemá zvony a ve věžích po nich zbyly pouze zvonové hlavy a trámy, na kterých byly zavěšeny. Chrám je před plánovanou opravou a je nanejvýš nutné, aby naše církev společně s pražským magistrátem hledali finanční zdroje na pořízení zvonu Karla Farského, zakladatele naší církve a replik zvonů, které byly v době I. světové války zcizeny. Sté výročí vzniku naší církve v roce 2020 bychom tak mohli důstojně oslavit v opraveném chrámu s novými zvony.

Jan Boček

K zákonu o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi

Dne 1. 1. 2013 vstupuje v účinnost zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Tímto okamžikem nastává po 63 letech zásadní změna ve způsobu financování církvi. Předmětem tohoto článku je stručné seznámení se základními principy a dopady nového zákona.

Cílem zákona je jednak zmírnit následky majetkových krivd způsobených církvim v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990, dále zajistit financování církvi nezávisle na státní moci a v neposlední řadě též přinést jistotu zejména obcím při nakládání s původně církevním majetkem a umožnění jejich rozvoje.

Církvim bude vydáván nemovitý majetek (doplňkově též inventář těchto nemovitostí) ve vlastnictví České republiky. Historický majetek církvi v majetku obcí, krajů a třetích osob se nevydává. Stejně tak se nevydává majetek ve vojenských újezdech. Za nevydáváný majetek bude církvim vyplácena finanční náhrada. Ruší se blokační paragraf v zákoně o půdě pro nakládání s původním církevním majetkem, se kterým tak zejména obce mohou volně disponovat.

* Církvim bude po dobu třiceti let vyplácena v ročních splátkách finanční náhrada za nevydávanou část odňatého majetku.

* Po dobu 17 let přechodného období bude církvim kromě náhrady vyplácen též příspěvek, který se bude

postupně po dobu 17 let vždy o 5 % snižovat s tím, že první tři roky bude příspěvek zachován ve výši roku 2011.

* Součástí zákona jsou též základní principy smlouvy, která by měla být mezi státem a registrovanými církvemi ve lhůtě 9 měsíců od 1. 1. 2013 uzavřena tak, aby nebylo možné ze strany státu principy zákona v budoucnu jednostranně k tíži církvi měnit.

Jako nejpálčivější otázka se vzhledem k běhu lhůt jeví vydávání nemovitostí. Od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 běží roční lhůta, kdy mohou oprávněné osoby požádat o vydání zabaveného majetku. Pokud nebude v tomto období o konkrétní nemovitosti požádáno, nárok na jejich vydání jednou pro vždy zaniká.

O nemovitost žádá vždy ten subjekt, kterému byla nemovitost odňata nebo právní nástupce původního subjektu.

Jménem náboženské obce může o vydání nemovitosti požádat též diecéze nebo celek církve.

Jako podklad pro podání žádosti bude sloužit především výpis z pozemkové knihy, kde bude jako vlastník uveden v předmětném období, tedy v době od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 oprávněný subjekt (náboženská obec, diecéze nebo celek církve) a současně k dnešnímu datu je jako vlastník vedena Česká republika.

Žadatel kromě výpisu doloží též právní titul (rozhodnutí, smlouvu...) na základě kterého byl církvi majetek odňat.

Církev československé husitské eviduje přehled nemovitostí, kterých by se měla restituice týkat. Nicméně je vhodné a v zájmu každé náboženské obce, aby zejména náboženské obce prověřily veškeré dostupné doklady a informace od žijících pamětníků, zda i jim nebyl v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990 odňat nemovitý majetek, který by byl v současné době v držení České republiky, o který by bylo možné požádat a jenž není ve zpracovaném přehledu uveden. Způsobů vyvlastnění nemovitostí státem byla celá řada a docházelo k nim z různých důvodů po celou dobu čtyřiceti dvou let, a proto je možné, že o některých převodech ani nemusí v dnešní době církve vědět.

K vlastnímu podání žádosti bude poskytnuta maximální součinnost a vzorová podání tak, aby tento proces byl co možná nejhladší. Církev jsou osvobozeny od poplatků při pořizování kopií listin nutných k podání žádosti o vydání majetku. Nyní je však třeba klást důraz především na to, aby nebyly některé nemovitosti, kterých se vydávání týká, opomenuty. Chyby v žádosti o vydání nemovitosti opravit lze, nepodání žádosti o vydání nikoli.

Mgr. Jiří Oswald, advokát

Chvilé

ANNA KAMIENSKA

*Je ti dána jenom chvíle
vrhni se do její bezedné hloubky
kruž kolem ní jak ručička na hodinách
jak podle kružítka z ní ber míru*

*Pořád mluvíme, abychom nic neřekli
a chvíle zaskakuje naši krev bez zvěstování
buňky v těle si ji předávají jako bol*

*Odpočinití věčné dej nám
v okamžení.*

Přeložil: Emil J. Havlíček

